

PDW: Sztuka dyskusji i debaty - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	PDW: Sztuka dyskusji i debaty
Kod przedmiotu	09.0-WH-FiPID-FP-A-2-Ć-S14_genYIZK6
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	2
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obieralny
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	<ul style="list-style-type: none">dr hab. Iwona Pałucka-Czerniak, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Student rozumie specyfikę dyskusji i debaty jako przejawów współczesnej komunikacji publicznej. Kształtuje umiejętność krytycznej analizy współczesnych debat medialnych (prasowych, telewizyjnych, radiowych i internetowych) pod kątem realizacji celów perswazyjnych. Obserwuje i analizuje intencjonalność komponentów obrazowych i wizualnych debaty, mowy ciała w dyskusji i debacie, strategię argumentacyjną, (nie)grzeczność językową oraz sposoby kreowania wizerunku medialnego w określonym kontekście komunikacyjnym. Student dokonuje praktycznej analizy chwytów erystycznych, stosowanych w debacie publicznej oraz trenuje umiejętności argumentacyjne w dyskusji. Obserwuje zmiany w sposobie prowadzenia debaty od lat '90 XX wieku w Polsce oraz porównuje je z kształtem współczesnych debat o charakterze międzynarodowym (wybór). Przyjmuje postawę otwartości na różne poglądy i negocjuje znaczenie zjawisk językowych, kulturowych i społecznych obserwowanych w dyskusji i debacie w grupie. Kształtuje własne, zindywidualizowane poglądy na różne problemy współczesnego świata oraz proponuje własne ich rozwiązania.

Wymagania wstępne

Ogólna wiedza o języku polskim, polskiej kulturze i aktualnych wydarzeniach politycznych i społecznych.

Zakres tematyczny

1. Współczesne gatunki komunikacji społecznej: dyskusja i debata. Szerokie i wąskie rozumienie debaty. Kryteria podziału debat (ze względu na temat, środek przekazu, zakres wspólnoty komunikatywnej, sposób ich organizacji). Debata publiczna dawniej i dziś.
2. Dyskurs publiczny – charakterystyka, typy, przekształcenia.
3. Uczestnicy debaty publicznej. Specyfika adresata i odbiorcy w komunikacji publicznej, elitarność a masowość w komunikacji.
4. Strategiczne cele uczestników debaty a sposoby przekonywania audytorium (techniki argumentacyjne, rozmyte granice perswazji i manipulacji, presupozycje, implikatury konwersacyjne obserwowane we współczesnym materiale).
5. Rytualizacja dyskursu politycznego w debacie jako strategia kreowania opinii publicznej i swoistego ładu społecznego.
6. Językowe i pozajęzykowe wyznaczniki modelowania wizerunku w debacie medialnej.
7. Kompetencja komunikatywna nadawcy i odbiorcy w procesie dyskusji i debaty.
8. Przemilczenia w debatach publicznych. Zjawisko mniejszości dyskursywnych w debatach publicznych.
9. Etyczne i estetyczne aspekty debat publicznych.

Metody kształcenia

Heureka, dyskusja, praca w grupach, wypowiedź ustna i pisemna, referat, analiza tekstu/materiału audiowizualnego, prezentacja multimedialna.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student rozpoznaje funkcje dyskusji i debaty w komunikacji publicznej, identyfikuje modele komunikacyjne, omawia kategorie prymarnego i sekundarnego adresata/odbiorcy oraz metody perswazji we współczesnym dyskursie publicznym, wykorzystywane w debacie.	<ul style="list-style-type: none">• KEP1_W11	<ul style="list-style-type: none">• aktywność w trakcie zajęć• dyskusja• odpowiedź ustna• projekt• wypowiedź pisemna	<ul style="list-style-type: none">• Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student dobiera argumenty w dyskusji w zależności od ich stopnia skuteczności i specyfiki audytorium. Potrafi zidentyfikować typ argumentu i odeprzeć go lub zastosować refutację.	• KEP1_U02	<ul style="list-style-type: none"> • aktywność w trakcie zajęć • bieżąca kontrola na zajęciach • dyskusja • odpowiedź ustna • projekt • wypowiedź pisemna 	• Ćwiczenia
Student, analizując istniejące tematy i formy dyskusji w środkach masowego przekazu, zachowuje otwartość na współczesne problemy życia społecznego i kulturalnego, aktywnie się z nimi zapoznaje i poprzez dyskusję angażuje się w ich rozwiązywanie .	• KEP1_K03	<ul style="list-style-type: none"> • aktywność w trakcie zajęć • bieżąca kontrola na zajęciach • dyskusja • projekt 	• Ćwiczenia
Student, analizując istniejące tematy i formy dyskusji w środkach masowego przekazu, poprzez dyskusję angażuje się w rozwiązywanie współczesnych problemów polityczno-społecznych.	• KEP1_K05	<ul style="list-style-type: none"> • aktywność w trakcie zajęć • dyskusja 	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Aktywny udział w zajęciach (wypowiedzi ustne, pisemne jako efekt pracy w grupach, merytoryczny udział w dyskusji), zaliczenie ćwiczeń na tekstach (wypowiedź na temat wykonywanego zadania), projekt: analiza wybranej debaty (wypowiedź z prezentacją, poświęcona analizie wybranej i uzgodnionej z prowadzącym debaty). Ocena końcowa jest oceną ważoną: pozytywna ocena za wykonany projekt (50%) + średnia arytmetyczna ocen za dodatkowe aktywności na zajęciach (50%).

Literatura podstawowa

Chantal St-H., *Dyskusja bez kłótni*, z fr. przeł. Elżbieta Derelkowska, Warszawa 2005.

Grzelka M., *O kształcie debaty publicznej (casus intelektualisty)*, „Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Językoznawcza” 17 (37), s. 41-52.

Kampka A., *Debata społeczna. Zmiany społecznych norm komunikacji*, Warszawa 2014.

Majkowska A., *Współczesny polski dyskurs sejmowy*, „Językoznawstwo: współczesne badania, problemy i analizy językoznawcze” 6 (2012), s. 61-86.

Miżejewski M., *Wolność mediów a odpowiedzialność za słowo w debacie publicznej*, „Studia Socialia Cracoviensia” 6” 1 (10), s. 181-195.

Pstrąg J., *Wербalne i niewerbalne techniki i strategie konwersacyjnego oponowania na materiale debat telewizyjnych*, Kraków 2004.

Warchala J., *Horyzonty manipulacji : perswazja, manipulacja, interpretacja*, [w:] *Manipulacja w języku*, red. P. Krzyżanowski, P. Nowak, Lublin 2004, s. 41-60.

Literatura uzupełniająca

Bugajski M., *Odbiorca i adresat w procesie komunikacji*, [w:] tenże, *Językoznawstwo normatywne*, s. 435-451.

Cichobłaziński L., *Techniki negocjacji i mediacji*, Częstochowa 2008

Cieślak R., *Retoryka ciała w dyskursie publicznym*, Toruń 2008.

Dobrowolski Z., *Debata publiczna jako instrument usprawniania zarządzania organizacjami publicznymi*, „Studia Lubuskie” 9 (2013), s. 127-142.

Kozioł R., *Forum Debaty Publicznej*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Politologica” XIII (2014), s. 201-219.

Nęcki Z., *Komunikowanie interpersonalne*, Wrocław 1991.

Paduczewa J., *Presupozycje a inne typy informacji zdaniowej nie wyrażonej explicite*, „Przegląd Humanistyczny” nr 6, 1987, s. 93-107.

Pisarkowa K., *O komunikatywnej funkcji przemilczenia*, „Zeszyty Prasoznawcze” R. XXVII, 1986, nr 1.

Retoryka wizerunku medialnego, red. A. Budzyńska-Daca, A. Kampka, K. Molek-Kozakowska, Warszawa 2016.

Walas T., *Zawiązany język. O kłopotach w dyskursie publicznym*, [w:] *Retoryka dziś. Teoria i praktyka*, pod red. R. Przybylskiej i W. Przyczyny, Kraków 2001, s. 121-135.

Zbróg Z., Zbróg P., *Językowe i pozajęzykowe nośniki reprezentacji społecznych w dyskursie publicznym*, „Respectus Philologicus” 31 (36/2017), s. 70-81.

Uwagi

Jest to przedmiot opcjonalny, wybierany z oferty przedmiotów do wyboru Instytutu Filologii Polskiej; przedmiot zostanie uruchomiony w zależności od potrzeb i zainteresowania w danym semestrze studiów (na podstawie deklaracji studentów/elektronicznego wyboru przedmiotów).

